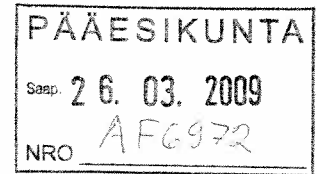

Helsinki 24.3.2009

Dnro 566/4/09

Pääesikunta

3721/69.05.01/2008

Viite: Jouni Luukkaisen kirjoitukset oikeusasiamiehelle 14.-24.2.2009

SELVITYS- JA LAUSUNTOPYYNTÖ

Luukkainen arvostelee kirjoituksista lähemmin ilmenevin perustein puolustusvoimien menettelyä velvoitettaessa sotilashenkilöitä osallistumaan uskonnollisiin tilaisuuksiin. Luukkaisen mielestä Yleisen palvelusohjesäännön uskonnollisiin tilaisuuksiin osallistumista koskevat määräykset ovat perustuslain 11 §:n vastaisia.

Luukkainen on viitannut muun muassa perustuslakivaliokunnan uskonnonvapauslain käsittelyn (HE 170/2002 vp) yhteydessä esittämiin kannanottoihin. Luukkaisen mukaan perustuslakivaliokunta on katsonut, että oikeus olla osallistumatta uskonnon harjoittamiseen on riippumaton siitä, kuuluuko henkilö johonkin uskonnolliseen yhdyskuntaan vai ei. Valiokunnan mukaan uskonnonopetus ja uskonnollisiin tilaisuuksiin osallistuminen on erotettava toisistaan. Luukkainen mainitsee myös Opetushallituksen uskonnollisia tilaisuuksia koskevaan muistioon hänen kantelunsa johdosta tehdystä muutoksesta.

Luukkainen viittaa myös kenttäpiispan lehtiartikkelissa (Kyrkpressen 19.2.2009) esittämään lausumaan, jonka mukaan ketään ei puolustusvoimissa pakoteta uskonnon harjoittamiseen vastoin tahtoaan.

Luukkaisen kantelu liittyy täällä vireillä olevaan N.N.:n kanteeseen (dnro 2878/4/08), josta Pääesikunta on antanut lausunnon 5.11.2008. Lausunnossaan Pääesikunta viittaa muun muassa oheisiin eduskunnan oikeusasiamiehen ja apulaisoikeusasiamiehen ratkaisuihin (dnrot 1566 ja 2129/4/98, 2718/4/99 sekä 1861/4/03) ja katsoo, että puolustusvoimissa omaksuttu toimintatapa uskonnon harjoittamiseen on lainmukaista. Pääesikunnan lausunnon mukaan oman tunnon vapaus toteutuu, kun tekee valinnan kirkkoon kuulumisesta tai kirkkoon kuulumattomuudesta. Pääesikunnan lausunnossa mainitut aiemmat ratkaisut koskivat kuitenkin uskontokuntiin kuulumattomien velvollisuutta osallistua uskonnollisiin tilaisuuksiin. Lausunnossa ei ole erikseen arvioitu, tuleeko kaikkia puolustusvoimien kirkollisen työn muotoja (kirkollinen opetus ja kirkolliset tilaisuudet ym.) pitää perustuslaissa tarkoitettuna uskonnon harjoittamisena.

27.3.2009
PE Kanslia
myy 10Ln
PEUKOS V
(M) 15.5.09

Apulaisoikeusasiamies Jukka Lindstedtin pyynnöstä ja perustuslain 111 §:n 1 momenttiin viitaten pyydän Pääesikuntaa toimittamaan apulaisoikeusasiamiehelle Luukkaisen kirjoitusten tutkimiseksi tarvittavan selvityksen ja antamaan asiasta lausunnon 15.5.2009 mennessä.

Viitaten edellä lausuttuun Pääesikuntaa pyydetään samalla täydentämään aiemman kantelun (dnro 2878/4/08) johdosta annettua lausuntoa.

Pyydän Pääesikuntaa lähettämään selvityksen ja lausunnon sekä palauttamaan asiakirjat 15.5.2009 mennessä.

Esittelijäneuvos

Raino Marttunen